

Årsredovisning 2017

Jämtlands Räddningstjänstförbund

Vår omtanke – Din trygghet

Årsredovisning

Innehåll 2017

Vår förbundsdirection 2017	1
Förbundsordförande har ordet	2
Räddningschefen om verksamhetsåret	3
Om förbundet	5
Medlemskommuner	5
Fakta om förbundet	5
Förvaltningsberättelse	6
Måluppfyllnad mot ägardirektiv	6
Styrmodell och målområden	6
Uppföljning av målen	7
Förbundsgemensam verksamhet	8
Förbundets organisation	8
Trygghetens Hus	9
Räddningsverksamhet	10
Insatsledning	10
Operativa händelser	10
Beredskapsverksamhet	11
Bemanning	11
Avtackningar	11
RiB-organisationen	12
Teknisk verksamhet	13
Utbildnings- och övningsverksamhet	14
Övning/utbildning	14
Externutbildning	14
Kommunutbildningar	15
Förebyggande verksamhet	16
Personal	18
Arbetsmiljö	20
Miljö	21
Kommunikation och information	22
Media	22
Resultat och ställning	23
Resultaträkning	24
Årets resultat	24
Driftredovisning	25
Investeringsredovisning	26
Redovisningsprinciper	27
Balansräkning	28
Finansieringsanalys	29
Noter	30
Revisionsberättelse 2017	33

Vår förbundsledning 2017

Från bakre raden och framåt; Göran Bergström, Kjell Svantesson, Andreas Köhler, Elise Ryder Wikén, Sune Halvarsson, Elisabet Öhrnell, Göran Nilsson, Stina Kimselius, Ulf Edström och Ida Asp.

Direktionen

Direktionen har genomfört fem sammanträden och fem presidiemöten under året. Direktionens ordförande har medverkat i samtalen kring förhandlingar och överläggningar om det omtvistade nya löneförslaget för räddningspersonal i beredskap samt deltagit vid presidiekonferens för räddningstjänst i Lidingö.

En ersättare i direktionen har följt ett skiftlag i Östersund under en dag för att få kunskap om den operativa verksamheten samt de dagliga åtaganden som personalen utför för hela förbundet.

Bergs kommun

Ledamot Elise Ryder Wikén (m)
Ersättare Bo Karlsson (c)

Bräcke kommun

Ledamot Jörgen Persson (s)
Ersättare Göran Nilsson (lfb)

Härjedalens kommun

Ledamot Sune Halvarsson (s)
Ersättare Pontus Nissblad (m)

Krokoms kommun

2:e vice ordförande Stina Kimselius (m)
Ersättare Birger Backlund (s)

Ragunda kommun

Ledamot Annica Eklund (s)
Ersättare Birgitta Orrebo (afr)

Strömsunds kommun

1:e vice ordförande Göran Bergström (s)
Ersättare Nils-Bengt Nilsson (c)

Östersunds kommun

Ordförande Ida Asp (s)
Ledamot Elisabet Öhrnell (v)
Ledamot Ulf Edström (c)
Ersättare Kjell Svantesson (s)
Ersättare Anders Österholm (mp)
Ersättare Andreas Köhler (m)

Förbundsordförande har ordet

Ida Asp,
Förbundsordförande

2017 har varit ett lärorikt år för oss inom räddningstjänsten. Vi har under året fått djupare in-sikt i många utav de områden som vi redan sen innan visste att vi behövde och ville jobba mer med. Jag tänker då främst på rekrytering, investeringar och god kommunikation.

Under första halvan av 2017 fick vi lägga all energi och kompetens på att försöka kommunicera vårt perspektiv på den fackliga konflikt som uppstod. Detta var en svår uppgift och vi alla har lärt oss massor kring hur vi ska kommunicera. Att vi verkligen vill veta vad vår personal tycker innan en konflikt uppstår och att vi tillsammans på ett nationellt plan måste förstå utmaningarna med bristen av personal. Vi ska ta med oss frågan om rekrytering in i 2018 då vi är flera som har fått hedervärda uppdrag i det nationella arbetet.

Ett fortsatt fokus från direktionen är arbetet med jämställdhet och rekrytering. Dessa frågor är också av största vikt för hela räddningstjänsten i landet och vi måste tillsammans hitta lösningarna för framtiden. Jag hoppas kunna bidra med vårt perspektiv in i den utredning som nu görs för en effektivare kommunal räddningstjänst. Några utav frågorna man vill att utredningen ska belysa är;

- Hur kan en deltidsanställning som brandman kombineras med en annan huvud-anställning hos offentliga arbetsgivare? Finns behov av att öka antalet heltidsanställda brandmän när deltidsbrandmän inte finns att tillgå?
- Hur kan andelen kvinnor och personer med utomnordisk bakgrund utökas inom räddningstjänsten?

- Hur kan utbildningarna inom området skydd mot olyckor på ett bättre sätt utvecklas och anpassas till lokala förhållanden och bör utbildningen för deltidsanställda brandmän anordnas på lokal nivå?

- Hur kan räddningstjänsterna stödjas genom en utvecklad samverkan med de andra hjälp-organen och andra aktörer, t.ex. organiserade frivilliga?

De år jag nu har fått förtroende att leda förbundet har inget år gått som planerat. Vi har alltid ställts inför utmaningar vi inte hade räknat med och som då gett oss anledning att ändra vår plan. Jag räknar med att 2018 också kommer med överraskningar och att vi då ändå landar vid årets slut ungefär där vi hade planerat är en bedrift och skapar ett starkt förtroende för vad vi tillsammans åstadkommer!

Åter igen är jag djupt imponerad av vad räddningstjänstens personal levererar under sina arbeten. Ni har under året deltagit i flertalet svåra olyckor, ni har under året lyckats hantera omänskligt hög press både på olycksplatser men också internt och i media. Vi i direktionen hyser den största respekten för er och eran insats. Med detta vet vi också att ni klarar att leva upp till våra förväntningar på att alltid blicka framåt och uppåt. Jag ser fram emot ett nytt spännande år där vi kan och ska lyfta oss själva till nya nivåer!

Ida Asp (S)
Förbundsordförande

Räddningschefen om verksamhetsåret

Ekonomiskt utfall

Årets resultat uppgår till +1,9 mnkr, vilket är 800 tkr högre än årets budget och 100 tkr bättre än den prognos som lämnades vid delårsbokslutet per augusti. Resultatet är i realiteten ett nollresultat driftmässigt sett då vinsten utgör det särskilda investeringsbidraget på 2 mnkr som förbundet erhållit från medlemskommunerna. Då det nya RiB-17 avtalet innebar fördyringar i form av ökade ersättningskostnader godkände ägarna i början av året en revidering av årets budget och reservering med motsvarande 800 tkr av årets särskilda investeringsbidrag för att eventuellt få användas till ökade lönekostnader. Det budgeterade vinstresultat på +1,9 mnkr sänktes därmed till +1,1 mnkr. Årets positiva resultat går helt i linje med de ekonomiska målen i ägardirektivet. Resultatet bärs upp av en återbetalning från Fora avseende 2004 års inbetalda sjukförsäkringspremier på 440 tkr som förbundet fick rätt i sin överklagan samt av en god balansering mellan ökade kostnader och intäkter under året. Glädjande är även att årets resultat återställer det egna kapitalet av fjolårets negativa resultat samt att det särskilda investeringsbidraget kan användas i sin helhet.

RiB avtalet

Det nya avtalet som började gälla från april vållande stor oro i vår organisation med deltidsanställda brandmän. Ett stort antal kompetenta och erfarna brandmän valde att säga upp sig för att markera sitt missnöje mot avtalet. Avtalskonstruktionen hade mer att önska var även min uppfattning men ersättningsmässigt var det som förväntat. Det är bara att beklaga att inte fler återtog sina uppsägningar och att vi förlorade duktiga arbetskamrater. Den utmaning som vi hade då inför sommaren gällande bemanningen av RiB personal för att genomföra räddningsinsats har i princip förlöpt friktionsfritt. Vi har varit förskonad från större händelser på de stationer där det funnits personalbrister samt att den åtgärdsplan vi upprättat för att kunna hantera räddningsinsatser har nyttjas av våra inre befäl på ett effektivt sätt som gagnat beredskapsförutsättningarna.

Lars Nyman,
Räddningschef

Tillsyn av av verksamheten

Länsstyrelsen har som en uppgift att utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen om skydd mot olyckor. Ett sådant tillsynsbesök har genomförts under 2017 där Länsstyrelsens bedömning är räddningstjänstförbundet uppfyller kravet på "ett med hänsyn till lokala förhållanden likvärdigt och tillfredsställande skydd" enligt lagen om skydd mot olyckor. Länsstyrelsen anser att räddningstjänstförbundet som helhet ligger väl framme i sin verksamhet. I tillsynsrapporten anser Länsstyrelsen även att förbundet, utifrån de förutsättningar som fanns, genom noggrann planering hanterade arbetsmarknadskonflikten på ett mycket bra sätt. Bristen på deltidsanställda brandmän uppmärksammades också vid tillsynen där Länsstyrelsen rekommenderar förbundet att söka möjligheter för att förbättra förutsättningarna för att kunna rekrytera framför allt kvinnor till yrket.

Rekrytering

Rekryteringen är en av våra stora utmaningar så därför har ett särskilt projekt startats upp under hösten som har i syfte att stärka rekryteringsmöjligheterna och stimulera till fortsatt anställning för våra deltidsanställda brandmän. En projektledare har därför anställts från vår egen RiB organisation. Rekrytering till sommarvikarier för heltidsstationen i Östersund, med utbildningen skydd mot olyckor som krav, tenderar också uppstå som ett kommande problem med ett mer och mer begränsat urval. Alternativet med personal ur den egna RiB organisationen nyttjas därför vid behov för att uppfylla vakanser.

Utökat förbund

Åre kommun har genomfört en utredning om att eventuellt ansöka om medlemskap i räddningstjänstförbundet. Ordförande i direktion, räddningschefen, kanslichefen och viss operativ personal i förbundet har intervjuats av den konsult som Åre kommun har anlitat. Kommunstyrelsen i Åre kommun fattade beslut under hösten om att inte ansöka om inträde i räddningstjänstförbundet.

Nationella uppdrag

Glädjande under året är att vi uppmärksammas mer och mer på det nationella planet. Undertecknad kommer att vara en av tre personer som skall representera räddningstjänstförbunden via Pacta inför kommande löneavtal RiB 19, vår ordförande, kommer att ingå i den referensgrupp som regeringen tillsatt för utredningen om en effektivare räddningstjänst.

Förebyggandeavdelningen representerar oss och räddningstjänsterna i Västernorrland i MSB:s expertgrupp för lagen om brandfarliga och explosiva varor och en person från Beredskapsavdelningen, sitter i styrelsen för Räddningstjänstens Riksorganisation för Beredskapsfrågor, RRB.

Förebyggandeavdelningen deltar i en referensgrupp till SKL:s projekt som leda till ett förnyat och behovsanpassat format och innehåll för SKL:s stöd till kommunerna inom området sotning och brandskyddskontroll.

Kommunikation

Vi har från oktober i år anställt en kommunikatör som har det övergripande ansvaret för organisationens interna och externa kommunikation.

Arbetsmiljö

Vi fortsätter att jobba intensivt med vår arbetsmiljö där även anpassningar av våra brandstationer är prioriterad. I Hede flyttar vi brandstationen till nya lokaler från 1/10 -18, vi har startat en projektering av Hammerdals brandstation, ombyggnationer i Vemdalen och Funäsdalen föreligger förhoppningsvis i närtid samt inledande diskussioner förs gällande Brunflo och Änge. Nya skyddsombud finns nu för stationen i Östersund och en förfrågan är ställd till övriga stationer om skyddsombudsuppdraget. RIA, Räddningstjänstens informationssystem för arbetsmiljö, är ett verktyg som

blir mer och mer nyttjat i förbundet och vi kan därigenom sträva efter att skapa en bättre arbetsmiljö eftersom även riskobservationer är en del av detta.

Furulunds övningsområde

Beslut fattades i december om att inleda byggnation av återställningsenhet med tillhörande personallokaler och Östersunds kommuns tekniska förvaltning ansvarar för byggnationen. Denna byggnad är efterlängtd och som kommer utveckla möjligheten till en väl fungerande sammanhållen utbildningsanläggning för all operativ personal i förbundet.

Investeringar och upphandling

Genom samköp med räddningstjänsterna i Västernorrland har ett nytt höjdfordon upphandlats med de ekonomiska fördelar som en gemensam upphandling innebär. Utöver denna upphandling fortsätter våra investeringar att begränsas till begagnade fordon, både då det avser tank- och släckbilar.

Utalarming 6 län Norrland

Genom en gemensam upphandling mellan 74 kommuner har ett nytt avtal tecknats med SOS-alarm gällande utalarming med tillhörande tjänster.

Lars Nyman
Räddningschef

Om förbundet

Medlemskommuner

Jämtlands räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund bestående av Östersund, Krokoms, Strömsund, Berg, Bräcke, Ragunda och Härjedalens kommuner. Samarbetet inleddes 2004 mellan Östersund, Krokoms och Strömsunds kommuner. 2010 blev Berg och Bräcke kommuner medlemmar, 2012 anslöt sig också Ragunda kommun och sedan 2015 är även räddningstjänsten i Härjedalen medlem i Jämtlands räddningstjänstförbund.

Syftet med förbundet är att optimera nyttjandet av resurserna för kommunal räddningstjänst som återfinns i medlemskommunerna. Verksamheten ska inriktas på att ge människors liv, hälsa och egendom samt miljön med hänsyn till de lokala förhållandena ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Fakta om förbundet

Brandstationer

1 Heltidsstation
31 Deltidsstationer
8 Räddningsvårn
Totalt ca 500 anställda

I beredskap dygnet runt året om

1 Inre befäl
2 Yttre befäl
29 Styrkeledare
91 Brandmän
I beredskap 24/365 totalt 123 personer.

Befolkningsunderlag: ca 117 600 innevånare
Larm: ca 2 200 per år
Yta: 43 509 km² = 10 % av Sverige

Vårt uppdrag

Jämtlands Räddningstjänstförbund har till uppgift att svara för medlemskommunernas räddningstjänstverksamhet samt därtill anknutna verksamheter.

Det åligger förbundet särskilt att:

Aktivt verka för och samordna förebyggande verksamhet inom förbundets ansvarsområde samt samarbeta med medlemskommunerna och därvid ingå i kommunernas säkerhetssamordnargrupper.

Ansvara för åtgärder som underlättar för enskilda att ta sitt ansvar.

Ansvara för sotning och brandskyddskontroll.

Ansvara för tillsyn av enskilda att de uppfyller sina skyldigheter enligt LSO.

Ansvara för kommunal räddningstjänst.

Ansvara för undersökning av olycksorsak, förlopp och insats.

Vision

"Vår omtanke

-
Din trygghet"

Förvaltningsberättelse

Förbundets huvuduppgift är att leverera bra service och efterfrågade tjänster till alla som bor i och besöker våra ägarkommuner. Jämtlands räddningstjänstförbund arbetar därför ur ett helhetsperspektiv där all verksamhet ytterst syftar till att bidra till medborgarnas och besökarnas trygghet och säkerhet. En helhet som, förutom en god service, också ska boga för en god ekonomisk hushållning med förbundets resurser. Förbundet stödjer också ägarkommunerna i arbetet med krishantering, samt att upprätta ett handlingsprogram för verksamhet i samverkan med ägarkommunerna. Verksamheten inom förbundet har under perioden bedrivits enligt intentionerna i gällande lagstiftningar för lagen om skydd mot olyckor samt enligt av direktionen antagna mål. De lagar som specifikt reglerar räddningstjänsten är främst Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) brandfarliga och explosiva varor (LBE). Verksamheten bedrivs också i enlighet med, av direktionen antagna, handlingsprogram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Måluppfyllnad mot ägardirektiv

Ägarkommunernas respektive fullmäktige har i förbundets ägardirektiv antagit följande två ekonomiska mål;

- Inga överskridanden av budget accepteras.
- Förbundet ska finansiera utvecklingen av övningsområdet Furulund genom rationalisering av befintlig verksamhet.

Förbundet uppfyller ägardirektivets två ekonomiska mål, resultatet visar ett överskott på 1,9 mnkr, vilket är 800 tkr högre än årets budgeterade resultat. För utvecklingen av Furulund har etapp 2 av investeringsprojektet inletts under året och med grävning av en vattenledning vilken delfinansieras med Jämtlands gymnasium.

Styrmodell och målområden

Förbundets verksamhet är indelad i fem målområden med medarbetaren i centrum. Målområdena är utformade för att harmoniera med målen i förbundets handlingsprogram 2016-2019 för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Olika färger har valts på målområdena för att symbolisera mångfald - en för förbundet angelägen fråga och vital för att kunna säkerställa fortsatt högt förtroende hos medborgare och besökare men även för att säkerställa god rekrytering av brandmän. Inom varje målområde finns definierade inriktningsmål som beskriver förbundets långsiktiga viljeinriktning. Utifrån varje inriktningsmål formuleras mätbara effektmål som ligger till grund för de aktiviteter som genomförs inom förbundet. Inom målområdena förebyggande verksamhet och räddningstjänst är inriktningsmålen samma som i handlingsprogrammet.

Uppföljning av målen

Förbundets verksamhet har i stort genomförts i enlighet med verksamhetsplanen för 2017. Av förbundets sex inriktningsmål uppfylls fyra helt och två delvis. Bland effektmålen är det fyra mål som inte uppfylls medan övriga 14 mål uppfylls helt eller delvis.

Målet uppfyllt

Målet uppfylls delvis

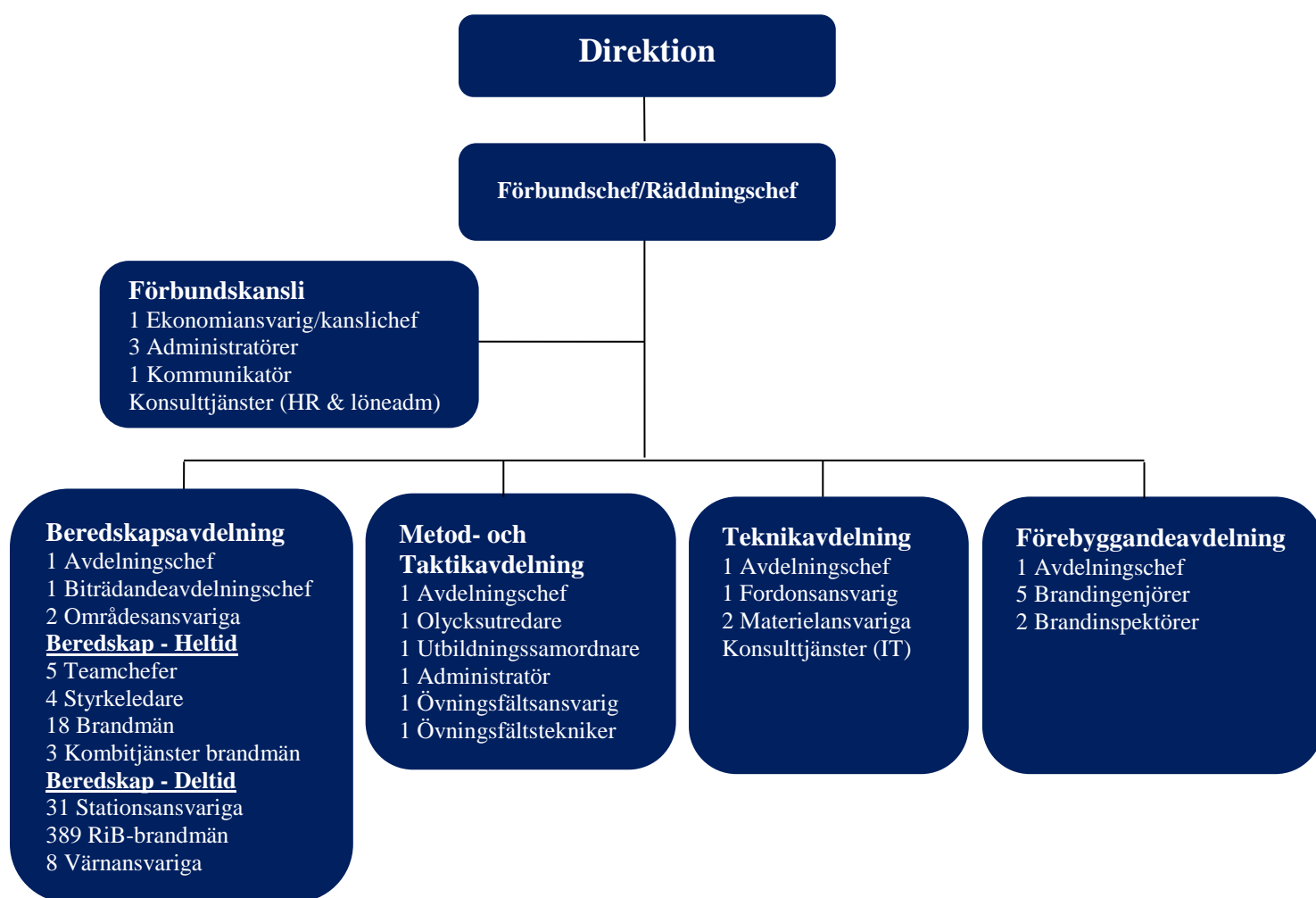
Målet uppfylls inte

Inriktningsmål i olika målområden		Måluppfyllnad	Resultat
IM	Förebyggande verksamhet		
1	Antalet bränder ska minska	Två kommuner hade fler brand i byggnad än föregående år, fyra kommuner har minskat och en har oförändrat antal.	
IM	Räddningstjänst		
2	Snabb och rätt hjälp	Genomförda aktiviteter följer upprättade planer. Inriktningsmålet om beslutad beredskap och övningstimmar kommer endast delvis att uppfyllas under året pga. vakanssituationen.	
3	Optimera resurserna	Hittills genomförda aktiviteter följer upprättade planer och inriktningsmålet uppfylls.	
IM	Medarbetare		
4	Attraktiv arbetsplats	Hittills genomförda aktiviteter följer de planer som upprättats och inriktningsmålet uppfylls.	
IM	Ekonomi		
5	En sund, balanserad och finansierad ekonomi	Inriktningsmål uppfylls.	
IM	Miljö		
6	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar	Genomförda aktiviteter följer förbundets miljöhandlingsplan och flera åtgärder är påbörjade eller genomförda. Även energiförbrukningen har minskat med 1,4% totalt vilket gör att inriktningsmålet helt uppfylls.	

Förbundsgemensam verksamhet

Förbundets organisation

Jämtlands räddningstjänstförbund styrs av en politiskt sammansatt direktion som beslutar om mål och inriktning av verksamheten i räddningstjänstförbundet och utgör även myndighet för räddningstjänsten och sotningsverksamheten. Direktionens ambition är att räddningstjänsten ska vara modern, effektiv samt ha erforderlig kompetens och tillräcklig teknisk utrustning. Personalen ska utföra operativ räddningsverksamhet och arbeta förebyggande. Verksamheten ska planeras och genomföras inom tilldelade ekonomiska ramar och med en budget i balans. Förbundet har under direktionen en förbundschef tillika räddningschef som verkställande tjänsteman. Under räddningschefen finns fem avdelningar; Kansli-, Beredskap-, Metod- och taktik-, Teknik-, och Förebyggande-avdelningen.

Trygghetens Hus

Tullverket

Länsstyrelsen
Jämtlands län

RÄDDNINGSTJÄNST

Inom Trygghetens Hus i Östersund samverkar flera olika samhällsfunktioner för ökad krisberedskap och trygghet samhället. Närheten till varandra samt modern teknik och utrustning möjliggör en unik samverkan med medborgaren i fokus!

Trygghetens Hus

I Trygghetens Hus finns en rad myndigheter och organisationer samlokaliserade. Det är Polisen, Jämtlands räddningstjänstförbund, SOS Alarm, Regionen i form av ambulans och sjukvårdsrådgivningen, Åklagarmyndigheten, Tullen, Svenska Kyrkan samt Länsstyrelsen i Jämtlands län. I huset finns även Kriminalvården i form av ett provisoriskt häkte. Syftet med samlokaliseringen är att stärka säkerhets- och trygghetsarbetet i Jämtland och kunna vara ett bakre stöd och ledning vid olyckor och händelser.

Samlokalisering med samverkan

Samlokaliseringen inom Trygghetens Hus möjliggör dagliga möten, såväl formella som informella. Myndigheternas beslutsfattare träffas regelbundet och det sker veckomöten kring operativ planering. Hjärtat i Trygghetens Hus är samlokalisering av larm- och stationsbefäl. Varje morgon träffar polisen räddningstjänstens inre befäl samt personal från SOS Alarm för att få en gemensam lägesbild över länet. En gång i veckan, via telefonkonferens, träffas representanter från kommunerna i länet, landstinget, försvarsmakten, Trygghetens Hus aktörerna och länsstyrelsen för att gå igenom vad som hänt veckan som varit och vad som är planerat veckan som kommer. På detta sätt övar man del av samverkan i vardagen så som det ska fungera i en kris. Organisationerna har även en gemensam verksamhetsplan där möten, utbildningar, övningar och temadagar läggs in. Med en gemensam verksamhetsplan hittar organisationerna också ytterligare samverkansområden.

Gemensam ledningscentral

I mitten av Trygghetens hus finns en gemensam ledningscentral som är avsedd att användas i samband med större olyckor och kriser och här samverkar alla aktörer på ledningsnivå. I anknäring till ledningscentralen finns även ett större och ett mindre stabsrum samt två mindre mötesrum.

Utveckling under året

Under året har vi fortsatt att utveckla vårt stabsarbete med avtal anpassade mot nationella.

Räddningsverksamhet

Insatsledning

Bemanningen under sommarperioden avvek på vissa stationer och uppnådde inte den förmåga till att utföra räddningsinsats som handlingsprogrammet anger. I de kommuner/förbund där förmågan till räddningstjänst var förändrad p.g.a. uppsägningar önskade Justitiedepartementet under sommaren följa läget. MSB sammanställde veckovisa redogörelser grundade på uppgifter från länsstyrelserna om läget i landet till Justitiedepartementet. Vi har varit förskonad från större händelser på de stationer där det funnits personalbrister samt att den åtgärdsplan vi upprättat för att kunna hantera räddningsinsatser har nyttjas av våra inre befäl på ett effektivt sätt som gagnat beredskapsförutsättningarna. Länsstyrelsen anser att förbundet, utifrån de förutsättningar som fanns, genom noggrann planering hanterade arbetsmarknadskonflikten på ett mycket bra sätt.

Operativa händelser

Totala antalet larm för förbundet inklusive hjälpanse insatser utanför förbundets gränser uppgår för 2017 till 2 228 larm, vilket är en minskning med 210 jämfört med 2016. Till största delen beror minskningen på att Region Jämtland/Härjedalen förändrat kriterierna för att när räddningstjänsten skall bistå med i väntan på ambulans.

Större larmhändelser

Den insats som utmärkt sig speciellt var den tragiska bussolyckan söder om Sveg i våras. Personal som deltog i den har deltagit i olika arrangemang för att delge sina erfarenheter och upplevelser kring insatsens genomförande. Även MSB har uppmärksammat vårt arbete genom att återge insatsen via deras uppföljningsfilmer 90 sek. Den personal som tjänstgjorde från Räddningstjänstförbundet genomförde en heroisk insats med knappa resurser inledningsvis i förhållande till händelsen. Trots den svåra olyckan och med tanke på de drabbade kan vi konstatera att när en olycka av denna storlek sker så är förbundet resursstarka, både gällande insatskapacitet och ledningsstöd.

Händelsetyper	2017	2016	2015
Brand eller brandtillbud	308	338	268
Trafikolycka (väg, spår, flyg, sjö)	362	355	275
Utsläpp av farligt ämne	71	36	51
Drunkning/tillbud	9	1	7
Nödställd person	24	12	18
Naturolycka	10	36	20
Övrig händelse	39	49	28
Händelse utan risk för skada	643	746	668
Sjukvårdsuppdrag eller annat uppdrag	612	841	659
Återkallning	135	0	0
Totalsumma inom JRF	2 213	2 414	1 994
Total alla, även utom JRF	2 228	2 438	2 022

Beredskapsverksamhet

Bemanning

Under året har ett nytt avtal för våra RiB anställda (RiB 17) trätt i kraft. Avtalet har mottagits med blandade känslor ute i förbundet. Utifrån detta så har arbetsgivaren suttit i två förhandlingar med BRF, men eftersom avtalet är normgivande så har arbetsgivaren inte kunnat tillmötesgå BRF i deras anspråk. För att framåt kunna fokusera på nyrekrytering, behålla befintlig personal inom RiB organisationen samt komma med förslag till förändringar inför kommande RiB 19 avtal, har en projektledare anställts Kristina Henriksson.

Kristina Henriksson
Projektanställd och
SA i Svenstavik/Åsarna

Projektet kommer i huvudsak att inriktas mot rekryterings problematiken inom RiB organisationen men även hur vi ska kunna stimulera de som redan är anställda till fortsatt anställning som RiB. Även lite framtidsvisioner mot nästa avtal RiB 19 kommer att tas fram. Tanken är att varje station utser en kontaktperson och att det från denna "basgrupp" utses en person som representerar respektive kommun. Respektive kommun-representant inhämtar uppgifter om vad man tycker att vi bör jobba vidare med, dessa uppgifter diskuteras i "kommungruppen" och sen gör projektledaren en sammanställning på material som inkommer och delger därefter ledningsgruppen som fattar beslut i frågan.

Inom RiB organisationen har det under året slutat 58 personer (20 av dessa slutade med anledning av det nya avtalet) och nyanställda 41, det innebär att trenden med att tappa personal tyvärr fortsätter, därför ger förhoppningsvis arbetet i gruppen som omnämns ovan ha stor betydelse framåt.

Bland heltidsbrandmännen har flera tagit ut föräldrapenning och många har varit sjukskrivna mm. Detta har resulterat i att vi varit tvungen att

ta in heltidspersonal som tjänstgjort både tid mot tid pass men även kvalificerad övertid har förekommit, detta för att upprätthålla rätt kompetens på skiften. Efter att vi sett över körkortskompetenserna på heltiden så har vi beslutat att utbilda 24 st. som saknar behörighet BE på sina körkort. Satsningen görs på grund av att dom släpvagnar som vi har idag kräver att man har BE körkort. Teoridelen genomförs på arbetstid, säkerhetskontroll, övningskörning, teori prov samt uppkörning sker på dom 16 timmarna som arbetsgivaren har tillgodo (Dygnstjänst avtalet).

Räddningstjänsten har kallat till ett uppstarts möte för dom som varit anställd på heltiden i Östersund om att bilda en pensionärsförening. 31 stycken vart kallade och av dom kom 14 stycken. Mötet hölls på Trygghetens hus 29/11 kl. 12,00. Räddningstjänsten startade upp mötet med att beskriva hur förbundet ser ut i dag därefter lämnade vi över till mötesdeltagarna som får utse någon som tar på sig ordförandeskapet för denna förening.

Avtackningar

Förbundet har under året haft avtackningar av trojänare inom både hel- och deltidsorganisationen med över eller 20 år i tjänsten, Håkan Indahl i Östersund 38 år, Mats Hansson Lillhärdal 29 år, Stefan Asp Brunflo 25 år och Sven-Emil Backman Lofsdalen 39 år.

Förbundet tackar alla dessa än en gång för det arbete och engagemang de visat inom räddningstjänsten under alla år. **Stort Tack!**

RiB-organisationen

I beredskapsorganisation arbetar 389 medarbetare. Rekryteringsbehoven av RiB-personal under de närmaste 10 åren riskerar att bli stor då det dels är många som lämnar räddningstjänstförbundet i förtid, år 2014 var det 28 personer, 2015 var det 57 personer, år 2016 var det 45 personer och 2017 var det 58 personer som avslutade sin tjänst i JRF av olika skäl.

En försiktig bedömning är att behovet av nyrekrytering under den kommande 10-årsperioden bedöms vara 30-50 brandmän årligen. Den årliga omsättningen kommer under överskådlig framtid att vara den enskilt största utmaningen för räddningstjänstförbundet. I tabellen visas antal anställda tillsvidare och visstid, antalet kvinnor per station samt vakanssituationen per 31/12.

Station	Tillsvidare anställda	Visstidsanställda	Totalt	Varav kvinnor	Vakans
Backe	8	0	8	0	4
Bispgården	10	1	11	0	1
Brunflo	17	0	17	2	0
Bräcke	16	1	17	1	1
Funäsdalen	15	3	18	4	2
Föllinge	9	0	9	0	3
Gäddede	10	1	11	2	1
Gällö	8	1	9	2	3
Hammarstrand	20	0	20	3	0
Hammerdal	17	2	19	2	0
Hede	15	2	17	0	0
Hotagen	5	0	5	2	1
Hoting	12	1	13	1	0
Krokom	19	0	19	2	0
Kälarne	11	0	11	0	1
Lillhärddal	5	2	7	2	0
Lit	9	3	12	1	0
Ljungdalen	6	0	6	2	0
Lofsdalen	6	2	8	0	1
Nälden	10	0	10	1	2
Oviken	13	1	14	4	2
Rätan	10	2	12	4	0
Strömsund	17	0	17	1	0
Stugun	8	0	8	3	8
Sveg	23	3	26	4	0
Svenstavik	14	1	15	2	0
Trångsviken	6	0	6	0	0
Vemdalen	14	1	15	3	5
Ytterhogdal	12	0	12	3	0
Åsarne	7	1	8	3	0
Änge	8	1	9	1	3
Totaler	360	29	389	55	38

Teknisk verksamhet

Under året har det skett mycket arbete med fordons- och utrustningsinvesteringar och inom IT-området.

IT och kommunikation

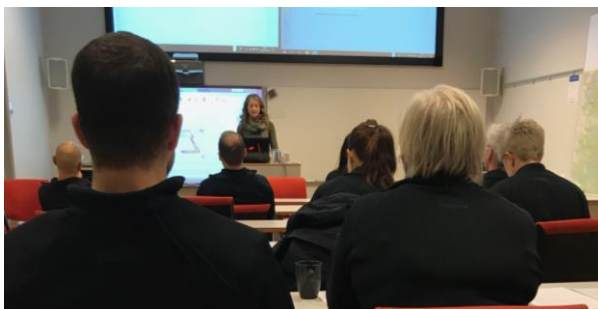
Inom IT har förbundet gått över till Office 365 och mailprogrammet Outlook. I samband med detta gjordes även ett byte av domän till; rtjamtland.se. Ute i förbundet fortgår arbetet med att koppla in fler stationer på fibernätet, tyvärr har arbetet blivit fördröjt av att företagen som äger fibernäten köpt upp varandra. Under året har förbundet även bytt till telefonleverantören Telia. Den stora teknikuppgraderingen av ledningscentralen är framflyttad till 2018 och MSB kommer bekosta hälften av denna uppgradering. I slutet av året bytte förbundet sitt verksamhetssystem till Daedalos. Programmet används idag av majoriteten av landets räddningstjänster och innehåller större funktionaliteter. Förbundets två kommunikationssystem Rakel och radiosystemet för närkommunikation på skadepåsar och rökdykning börjar bli gamla och kommer behöva bytas ut de närmaste åren till en betydande kostnad.

Material

Utöver normal materialanskaffning har det under året även köpts in ett större antal begagnade rökskydd från Medelpads räddningstjänstförbund. En kostnad som ökat för förbundet är reparationer av gamla båtmotorer. De flesta båtmotorer är inköpta på 80-talet och är svåra att hitta reservdelar till.

Fordon

Statusen på förbundets fordon är att majoriteten har hög funktionalitet men med vissa undantag. Under året har mycket jobb lagts på anskaffningar av nya fordon enligt årets investeringsplan. Några av investeringsköpen hann inte genomföras helt utan sker under 2018. Inom fordonsparken har flera reparationer skett, både små och stora. En extra satsning har skett på körutbildning då en del av dessa reparationer varit förarrelaterade. Sommarens vakanssituation på RiB-stationerna medförda extra jobb med fordonsanpassningar då flera fordon behövde FIP-anpassas. Förbundet har även tecknat ett avtal med Vema för leverans av ett nytt höjdfordon under våren 2018. Höjdfordonet är ett samköp med räddningstjänsterna i Västernorrland.

Två kursdagar har hållits om verksamhetssystemet Daedalos

Lastväxlarbil till Strömsunds station

Utbildnings- och övningsverksamhet

Övning/utbildning

Under perioden har genomfört 29 heldagsövningar och två kvällsövningar för våra RiB-anställda (230 personer) på Furulunds övningsfält med övertrycksventilering som övningstema. Fyra preparandutbildningar med 33 deltagare. 29 stationer har övat rökdykning i vår mobila container för varma rökdykningsövningar under perioden, Lit och Brunflo har genomfört den varma rökdykningen i klimathuset.

Vattenlivräddningsgruppen har genomfört en fortbildningsdag för våra instruktörer i förbundet.

Funäsdalen har haft en samverkansövning tillsammans med vårt grannar från väst Röros, scenariot var brand i hotell. Stationsansvarig från Gäddede och personal från Östersund medverkade som observatörer vid en utrymningsövning i Lierne kommun.

Övrig övningsverksamhet i förbundet genomförs enligt varje brandstations egna övningsplanering för året, där 6 prioriterade övningar och stationernas egna övningar ingår.

Externutbildning

Det har genomförts en instruktörsutbildning i nya utbildningsmaterialet grundläggande brand. Vi har skickat ut ett avtalsförslag på nya utbildningsmaterialet som innehåller både lärarledd och interaktiv utbildning till kommunerna. Vi har under våren genomfört e-learning med ca 250 personer från Östersunds kommun som ett pilotprojekt som vi fått positiv feedback på. Vi har som tidigare kört instruktörsledda utbildning mot kommunerna enligt avtal i grundläggande brandkunskap, HLR och skolutbildning.

I vårt samarbete med JGY där nio elever läst 200 gymnasiepoäng räddningstjänst under sitt sista gymnasieår. Målet är att alla skulle bli godkända utifrån skolans betygskriterier vilket alla klarade. Som en sista avslutning erbjöd räddningstjänsten alla elever en slutövning på tre dagar som skulle kunna ge dem intyg på att de var godkända att arbeta som brandman inom vårt förbund vilket är detsamma som preparandintyg. Det var tre elever som valde att genomföra slutövningen och glädjande var att alla tre blev godkända. Under hösten hade vi en ny klass med 10 st jgy elever

som läser 200 studiepoäng räddningstjänst hos oss under sitt sista läsår 17/18 på omvårdnadsprogrammet. Under 2017 har flera personalutvecklingsinsatser genomförts. Här följer några exempel:

- Endagsutbildning i operativ arbetsmiljö för IB, YB och SL.
- Förbundet har utbildat i ”första insatsperson” för Åsarna och Bräcke.
- Deltagande vid brandbefälsmötet i Helsingborg.
- Samverkansutbildning med helikopterresurs vid skogsbrand för IB och YB.
- Utbildning i arbetsordning på järnväg för befäl från Östersund, Bräcke och Bispgården.
- Förevisning av MSB:s nationella kemresurs och utbildning i kemindikerings instrument för IB, YB och SL heltid.
- Våra huvudinstruktörer för arbete på hög höjd har medverkat vid en samverkansövning med polisens alpina grupp i Enafors.
- Två medarbetare har deltagit vid en kemkonferens i Helsingborg.
- Vid skadeplatskonferensen i Helsingborg deltog sju personer
- Deltagande vid utbildning i regional samverkan (gemensam lägesbild) som Lsty var värd för.
- Sex personer gick instruktörsutbildning i D-HLR med defibrillator
- Två personer har genomgått utbildning i ”prehospital trauma life support” under två dagar i Stockholm.
- Studieresa till Steinkjers övningsanläggning.

Kommunutbildningar

I tabellen visas antalet utbildade personer inom förbundets kommunutbildningar per medlemskommun. Totalt har 1761 personer utbildats. Utöver kommunutbildningarna har vi även utbildat 100 personer från Region Jämtland-Härjedalen och 45 personer från olika företag.

Kommun	HLR	Grundläggande brandkunskap/systematiskt brandskyddsarbete	Övrig utbildning brand+HLR, B-HLR, utrymningsövning	E-Learning & praktik	Totalt antal personer
Östersund	230	854	184	188	1 456
Krokom	49	33	39	-	121
Strömsund	0	0	0	-	0
Ragunda	0	58	0	-	58
Berg	10	40	0	-	50
Bräcke	0	0	0	-	0
Härjedalen	16	33	10	-	59
Totalt					1 761

Stor samverkansövning på Åre-Östersunds flygplats

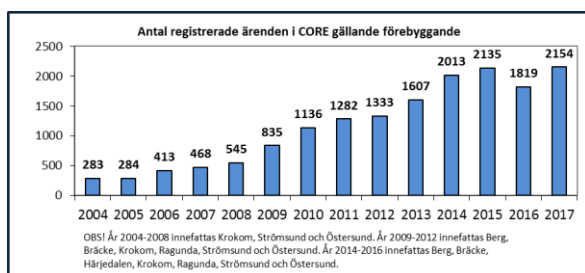
Förebyggande verksamhet

Rådgivning

Den vakanta tjänsten tillsattes den 1/3. Personen har tidigare arbetat som byggnadsinspektör vilket gör att vi nu får en bredare kompetens på avdelningen. I första hand kommer denna tjänst att arbeta med tillsyn och remisser inom plan- & byggprocessen.

Förebyggandeavdelningen har under året hanterat inkomna remisser från Polisen, alkoholhandläggare samt plan- och bygglovshandläggare. Fortlöpande bygglovsmöten har genomförts med ägarkommunerna i syfte att förenkla remisshanteringen. Antalet registrerade ärenden i verksamhetssystemet Core har under året varit 2 154 st.

Under våren har personalen genomgått ett flertal utbildningar i enlighet med gällande kompetensplan. Det gäller främst vår egen arbetsmiljö och tillstånd och tillsyn av brandfarlig och explosiv vara. Samtlig personal på avdelningen gavs möjlighet att delta vid MSB:s nationella konferens som hålls vart annat år. Informationskampanjer för allmänheten har endast genomförts i begränsad omfattning.

Automatiska brandlarm

Förbundet hade vid årets början 575 objekt inkopplade men endast 182 av dessa hade giltigt avtal. Arbetet med att kvalitetssäkra rutinerna med automatiska brandlarm är mycket tidskrävande, inför året hade flera aktiviteter planerats för att underlätta detta arbete. Under våren genomfördes tre aktiviteter.

- Utbildning/information till skiften i Östersund i syftet att de ska kunna hjälpa till med enklare hantering av automatiska brandlarm med avseende på felande nycklar, komplettering av objektskort samt felaktig positionssättning.
- En handläggare i Sveg har introducerats och ska kunna arbeta med detta ca 10 % av sin tid. Det återstår dock lite arbetet med att lösa problem med datorer och CORE i Sveg.
- En administratör introduceras inom automatlarmshandläggning.

Kommunerna är de objektsägare som har flest brandlarm inkopplade. Räddningstjänsten träffar varje kommun årligen för att stämma av rutiner och skriva avtal på de anläggningar som uppfyller kraven.

Riskhantering

Vårens fokus var beredskapsplanering för våra fyra reglerade älvar. Förbundet strävar efter att ha en gemensam plan oavsett vilken älv som drabbas. Vid ett dammbrott kommer stora områden att behöva varnas och evakueras, för detta krävs tydlig struktur och samordning mellan alla inblandade aktörer. Länsstyrelserna ansvarar för den övergripande samordningen, de kallar till möten och samordnar aktörernas olika planer.

Älvgruppsmöten har genomförts för älvarna Ljusnan, Ljungan, Indalsälven och Ångermanälven, här deltog berörda länsstyrelser, kommuner, räddningstjänster, Polisen, dammägare, SMHI, Försvarsmakten, Svenska kraftnät och Vattenregleringsföretagen. Flera samverkansövningar genomfördes under året.

Rengöring och brandskyddskontroll

Två uppföljningsmöten med samtliga sotningsdistrikt har genomförts för att följa upp och utveckla verksamheten. Fastighetsägare kan få tillstånd av räddningstjänsten att sota (rengöra) den egna fastigheten själv, om det görs på ett tryggsätt ur brandskyddssynpunkt. Under året inkom ytterligare 49 ansökningar.

Tillstånd

Räddningstjänsten handlägger tillståndsärenden enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) beträffande egensotning. Introduktion och utbildning av ytterligare en person i handläggning av tillstånd till hantering av explosiva varor genomfördes under året. MSB har sedan ett antal år tillbaka bedrivit ett omfattande arbete med revidering av gällande lagstiftning inom LBE-området. Som en följd av detta har begreppen ”användning” i stället för ”förvärv” och ”saluförande/överlåtelse” istället för ”handel” (gällande hantering av explosiv vara) behövt inarbetas i räddningstjänstens information, blanketter, mallar och system. Den sista delen av denna förändring (revidering av avgiften för tillståndsprövning) slutfördes under sommaren.

Antalet förväntade ansökning, hur många ansökningar som kommit in och hur många beslut som fattats redovisas i tabellen nedan.

	Inkomna ansökningar under året						Antal beslut		
	Förväntat			Antal					
	Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt	Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt	Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt
Totalt	33	42	75	63	51	114	46	57	103

Tillsyn

Tillsynsverksamheten uppnådde det ställda målet när det gäller planerade tillsyner enligt LSO där skolor och förskolor var prioriterade. Kvällstillsynerna blev något färre än förväntat, de genomförs i samverkan med kommunernas alkoholhandläggare. Antalet genomförda tillsyner enligt LBE blev färre än planerat, orsaken till detta var den stora mängden nya tillståndsansökningar som inkom under året.

Tillsyner i förbundet	Tillsyn LSO 2:2		Tillsyn LSO 2:4		Tillsyn LBE	
	Mål	Genomförda	Mål	Genomförda	Mål	Genomförda
Totalt	225	190	8	1	75	48
Varav kvällstillsyner	(75)	(37)	-	-	-	(6)

Öppethus på Lits station i december

Brandmannen Mikael Roos berättar för SVT om Skolutbildning

Kommunal samverkan

Förbundet samverkar med kommunerna i deras arbete med brandvattenförsörjning. Framtagna riktlinjer har kommunicerats till kommunerna. Brandskyddsinformation gällande ”spiketält” har tagits fram och presenterats för ägare till campingar i Jämtland och Västernorrland. Fler informationsinsatser planeras för 2018, både för kommunernas byggnadsnämnder och för campingägare.

Personal

Antal anställda

Antalet anställda inom förbundet var vid årets slut 419 personer. Av dessa var 59 tillsvidareanställda och 360 tillsvidareanställda på beredskapstjänst inom deltidskåren. Antalet visstidsanställda i Östersund var 3 personer och 29 personer inom deltidskåren.

Övertid

Antalet övertidstimmar under året uppgick till 1 826 timmar. Det är en minskning med 408 timmar i jämförelse med 2016. En stor del av övertidsuttaget finns inom verksamheter som styrs av utryckning. Övrigt som påverkat övertidsuttaget är inkallning av personal på kortvarsel vid ordinarie personals frånvaro. Kostnaden för övertid (enkel och kvalificerad) för året uppgår till ca 978 tkr inklusive PO jämfört med 950 tkr 2016.

	2017	2016	2015
Enkel övertid	323	584	292
Kvalificerad övertid	1 503	1 650	1 391
Totalt	1 826	2 234	1 683

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas för heltidsanställda i förbundet under 2017. Sjukfrånvaron uppgick till 1,5 %, vilket är en ökning med 0,1 procentenhet jämfört föregående år.

Olyckor och tillbud

I förbundets system för att rapportera tillbud och arbets-skador RIA (räddningstjänstens informationssystem för arbetsmiljö) har det under året totalt rapporterats 40 händelser, 15 olycksfall, 18 tillbud och 7 riskobservationer. Av dessa är två arbetsskador och ett tillbud anmälda till Arbetsmiljöverket.

Pension

Inom räddningstjänsten har heltidsbrandman som arbetat minst 25 år i utryckningstjänst rätt till särskild avtalspension (SAP) från och med 58 års ålder. Under 2017 har en ny medarbetare tagit ut SAP inom heltidskåren. 2017-12-31 betalades SAP till nio personer och sex personer erhöll ålderspension.

Statistik personal

	År	2017	2016	2015
Antal anställda	Antal anställda den 31/8	419	460	459
	Tillsvidareanställda i Östersund	59	58	54
	Visstidsanställda i Östersund	3	0	2
	Tillsvidareanställda RiB	360	342	350
	Visstidsanställda RiB	29	60	53
	Räddningsvärn	68-80	68-80	68-80
	Långtidssjuka	0	0	0
	Medelsysselsättningsgrad i %	99,3%	99,3%	99,3%
	Kvinnor (tillsvidareanställda)	100,0%	100,0%	100,0%
	Män (tillsvidareanställda)	99,2%	99,2%	99,2%
	Könsfördelning			
	Kvinnor (tillsvidareanställda)	57	58	56
	Män (tillsvidareanställda)	362	342	348
	Kvinnor i %	13,6%	14,5%	13,8%
	Män i %	86,4%	85,5%	86,2%
	Medelålder totalt	44,5	43,9	41,9
	Kvinnor	43	43,7	39,5
Män	44,7	44,0	42,3	
Personalomsättning	År	2017	2016	2015
	Slutat under året	60	50	57
	Kvinnor	6	12	9
	Män	54	38	48
	Nyanställda	41	44	37
	Kvinnor	6	6	10
	Män	35	38	27
Personalomsättning i %	3,4%	1,5%	3,5%	
Sjukfrånvaro	År	2017	2016	2015
	Sjukfrånvaro i % (heltid)	1,5	1,4	1,8
	varav långtidssjuka i %	8,8	30,9	59,5
	Kvinnor i %	2,9	2,8	4,8
	Män i %	1,3	1,2	1,5
	Åldersindelning (heltid)			
	Yngre än 29 år i %	0	0	4,4
	30-49 år i %	1,5	0	1,1
50 år och äldre i %	1,8	2,4	2,3	

Arbetsmiljö

Fysisk arbetsmiljö

Efter flera år av diskussioner kring Hede brandstation om olika lokalalternativ; nybyggnation, ombyggnation eller byte av lokaler står det nu klart att det blir flytt till nya lokaler. Förbundet har tecknat ett nytt hyresavtal med en privat fastighetsägare av en grannfastighet. Innan inflyttning kan ske i oktober 2018 kommer vissa förbättringsåtgärder att genomföras av ägaren. De nya lokalerna kommer bl.a. vara bättre anpassade utifrån ett jämställt- och friska brandmän perspektiv med separata omklädningsrum med dusch för män och kvinnor och larmställen separerade från vagnhallen.

För Gällö brandstation pågår diskussioner med Bräcke kommun kring renoveringsåtgärder och olika förslagslösningar avseende separat omklädningsrum med dusch för damer. Under våren förbättrades entrén till stationen och som bekostades av Bräcke kommun.

Förbundet för också samtal om att inrymma andra blåljusverksamheter i förbundets brandstationer, detta dels i syfte att sänka förbundets hyreskostnad men även för att öka samarbetet med dessa verksamheter. Ombyggnationen av Gäddede brandstation till ett "minicertus" blev under våren färdig och nu finns Polisen och Närvarlden Frostviken i samma lokaler.

Furulund

På övningsområdet Furulund har det under året utförts markarbeten för att plana till området och ordna infarten bättre för tunga fordon samt avledning av regnvatten. Hela området har även städats upp både invändigt och utvändigt. Föråldrat material har skickats på återvinning och låssystemet är utbytt till RFID-läsare för att underlätta för personalen.

I klimathuset har en större lokalanpassning gjorts för att passa till övningsverksamheten i form av byggnationer av olika väggar och dörrar i huset. Under hösten anslöts kommunalt vatten vilket säkerställer vattenförsörjningen. Området fick även en brandpost som kommer underlätta mycket i övningsverksamheten.

I etapp två av Furulunds utveckling vill förbundet bygga en byggnad med en återställningsenhet för övning- och utbildningsutrustning och med omklädningsrum och duschar för män och kvinnor i syfte att förbättra arbetsmiljön och skapa en modernare utbildningsanläggning för all operativ personal. Under året har en projektering och upphandling genomförts och projektet har beviljats byggstart 2018.

I tabellen framgår övriga arbetsmiljöåtgärder som pågår eller genomförts på stationer under året.

Station	Arbetsmiljöåtgärder 2017
Sveg	I Svegs brandstation har gymet flyttats till annat rum och en ny lektionssal har iordningställt med ny teknik och nya möbler.
Funäsdalen	För Funäsdalen brandstation förs dialog med Härjégardar om lokalanpassningar för att separera larmstall från vagnhall och skapa bättre omklädningsrum med dusch för damer och herrar. Projektet fortskrider som prio under 2018.
Vemdalen	För Vemdalen brandstation förs dialog med Härjeraardar om lokalanpassningar för att separera larmstall från vagnhall och skapa bättre omklädningsrum med dusch för damer och herrar. Projektet fortskrider som prio under 2018.
Hammarstrand	I Hammarstrands brandstation har en renovering av herrarnas omklädningsrum och duschar genomförts.
Hammerdal	För Hammerdal brandstation har en inledande dialog förts med Strömsunds kommun om en första etappbyggnation till separata omklädningsrum för damer och herrar samt separat larmstall från vagnhall. Projektet fortskrider som prio under 2018.
Brunflo	För Brunflo brandstation har en prisberäkning inkommit för ombyggnation till separata omklädningsrum med dusch för damer och herrar samt separat larmstall från vagnhall. Projektet fortskrider som prio under 2018.
Lit	För Lit brandstation har en dialog först med Östersunds kommun om iordningställande av separat omklädningsrum med dusch för damer med löfte om lokalanpassning i början av 2018. Prisberäkning har även inkommit om att separera larmställen från vagnhall.
Bispgården	För Bispgården brandstation pågår diskussioner med Ragunda kommun om möjlighet att kunna bygga om befintliga lokaler och skapa separat omklädningsrum med dusch för damer.
Bräcke	För Bräcke station är renovering av Etapp-2 påbörjad med inre underhållsåtgärder rörande kontor, toaletter och korridor. Renoveringen finansieras ihuvudsak av Bräcke kommun.
Änge	En dialog är påbörjad med ägaren av Änge station om bättre hyresförhållanden.
Rönöfors	En dialog är påbörjad med Krokoms kommun om en lokalöversyn.

Miljö

Av miljöhandlingsplanens fastslagna miljöåtgärder har flera genomförts eller påbörjats; på Furrulund har gasolanvändningen blivit betydligt lägre då Klimatvillan används till övervägande del vid varma rökövningar, arbetet med att implementera egenkontroll på övningsområdet är under uppbyggnad, vattnet från slangtvätten har analyserats, alla typer av skum är inventerat på samtliga stationer och nya regler för skum-användning är framtagna. Förbundets tjänstecyklar på Trygghetens hus används allt flitigare till möten med kortare avstånd. Förbundets energiförbrukning i stationer och värn med egna

abonnemang visar att förbrukningen totalt minskat med 1,4 % jämfört med 2016.

Iordningställande av nytt gym och ny lektionssal.

Uppfräschning av herrarnas dusch- och omklädningsrum.

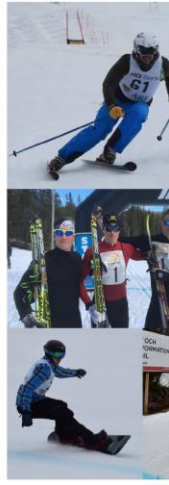

Ökad övning i klimatvillan

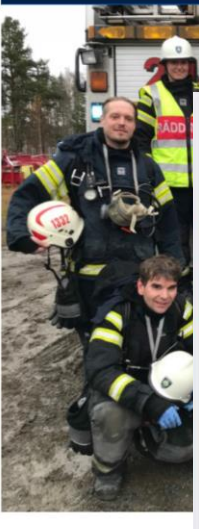
Kommunikation och information

Förbundet har under året genomfört en rekryteringsprocess för anställning av en kommunikatör. Valet föll på en kommunikatör på Östersunds kommun och tjänsten tillträdde 1:a oktober. Den nya tjänsten innebär att förbundet nu har bättre förutsättningar att öka kännedomen bland kommuninnevånare, företag och andra organisationer om vår verksamhet och vad vi kan erbjuda för tjänster. Inledningsvis har mycket av arbetet varit inriktat mot förbundets rekryteringsprojekt på deltidssidan och publiceringar av olika nyhetsinslag på hemsidan och Facebook. Under året har två nummer av Brandposten utgetts. Brandposten är förbundets personaltidning som innehåller fördjupade artiklar om förbundets verksamhet.

Brandposten #1

Brand-SM 2017 i Åre!
Läs mer på sidan 12

Ny personal i förbundet

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · den 9 oktober 2017

Johan Benmar har precis kommit tillbaka från restaurangen Pinchos i Östersund där han hållit utbildning i hjärtlungräddning för personalen. Ta kontakt med Johan om du har funderingar kring utbildningar för företag. Klicka in för att ta del av kursutbudet.

Företag och andra organisationer - Räddningstjänsten Jämtland

RT.JAMTLAND.SE

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · den 13 november 2017

Tisdag och onsdag denna vecka kommer vi delta i en s verksamhet jobbar på som vanligt samtidigt som ett antal härligt erfarenheter av övningen. Denna gång handlar om översvämning i länet och de komplikationer som uppstår i Östersunds kommun, som också deltar, har skrivit om övningens webbsida. <http://www.ostersund.se/.../2017-11-13-ett-20->

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · den 6 oktober 2017

Just nu har vi 16 nya RIB, räddningstjänstpersonal i beredskap, i utbildning till ett flertal av stationerna inom förbundet. På bilden ser du Per Jarefjor från Funäsdalen och Elina Hammar från Oviken, klicka in och läs varför har valt att bli RIB.

Vi har mer räddningstjänstpersonal på väg in i förbundet - Räddningstjänsten Jämtland

Just nu har vi 16 nya RIB, räddningstjänstpersonal i beredskap, i utbildning till ett flertal av stationerna inom förbundet. De utbildas både av förbundet och på Sandö...

RT.JAMTLAND.SE

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · den 10 oktober 2017

Besök av utredaren för "En effektivare kommunal räddningstjänst"

Detta är ett utredningsprojekt för att undersöka möjligheterna att effektivisera den kommunala räddningstjänsten. Utredningen kommer från en grupp som leds av Lars-Joakim Mattsson som är på besök i Östersund.

Möte med räddningsscheferna

Onsdag och torsdag 11-12 oktober träffades räddningsschefer från åtta kommuner och värdemärksbrandkårerna i Östersund och Åre. På bilden ser du Mikael Elf och Anders Boje som är på besök i Östersund.

Tillsammans med utredaren för "En effektivare kommunal räddningstjänst" besökte vi utredaren för "En effektivare kommunal räddningstjänst".

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Nils Ahlenius [?] · den 20 november 2017

Idag har brandmännen Andreas Lindström och Mikael Elf besökt Östersunds kommun och pratat med eleverna om brand. De hälsar att det har varit en givande dag.

Det är ni som räddar!

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · den 19 december 2017

Räddningstjänstpersonal har ett eget meet-up-uppdrag kallat #larmetgår. Vi på Räddningstjänsten Jämtland stödjer kampanjen och anser att det är helt oacceptabelt att någon form av trakasserier får förekomma. Vår arbetsplats är vår vardag och den ska vara trygg.

#larmetgår

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · den 21 januari 2018

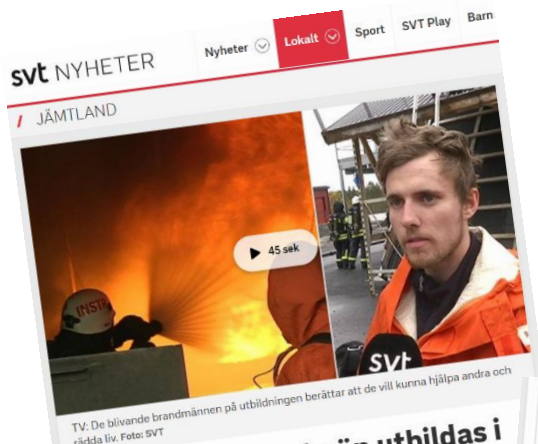
Idag står brandmännen Mikael Elf och Anders Boje i vår monter på Jämtlands Hemsällamässa. De informerar och svarar på frågor om brandsäkerhet i hemmet.

Östersund flygplats -

Media

Under året har förbundets verksamhet uppmärksammats i Media. Här följer några exempel;

Nya deltidbrandmän utbildas i Jämtlands län

Det är brist på deltidbrandmän på länets brandstationer, eftersom fler som slutar än som börjar varje år. När Jesper Åslund från Lofsdaalen fick förfrågan tvekade han aldrig att utbilda sig. – Då kändes det självklart att säga ja, säger han.

Lokalkontor i Ytterhogdal gör arbetsdagarna kortare för Patrik - Härjedalen

Kommunen erbjuder medarbetarna att jobba på närliggande lokalkontoret i Ytterhogdal klara efter renovering.

Utbildning ska förhindra skolbränder

Konsekvenserna är stora om du anlägger en brand, men för få till dom. Och en lek går lätt över i ett allvarigt brandförlopp. Brandmannen Mikael Roos Wåglin.

Nästan hälften av alla bränder som orsakats av levande ljus sker i december - Nu är det dags att testa brandvarnaren

Tända ljus som gräns - det är ju en 40 procent ökning i december till mars. Att tända ljus som gräns - det är ju en 40 procent ökning i december till mars. Att tända ljus som gräns - det är ju en 40 procent ökning i december till mars.

Resultat och ställning

Resultaträkning

(Tkr)	Not	Bokslut 2017-12-31	Budget 2017-12-31	Bokslut 2016-12-31
Verksamhetens intäkter	1	7 961,3	6 442,3	6 726,6
Verksamhetens kostnader	2	-123 976,0	-123 294,3	-123 479,7
Avskrivningar	3	-5 506,9	-5 580,6	-5 337,6
Verksamhetens nettokostnader		121 521,6	122 432,5	-122 090,7
Kommunbidrag	4	124 031,2	124 013,0	120 572,5
Finansiella intäkter	5	0,5	0,0	3,7
Finansiella kostnader	6	-599,3	-480,4	-287,6
Årets resultat		1 910,8	1 100,0	-1 802,2

Förbudet
uppfyller sitt
finansiella mål för
god ekonomisk
hushållning!

Årets resultat

För 2017 redovisar förbundet ett positivt resultat på totalt 1,9 mnkr, vilket väl överensstämmer med den överskottsprognos på 1,8 mnkr som lämnades i delårsrapporten per augusti. Överskottet innebär att förbundet uppfyller sitt finansiella mål med ett resultat över 1,1 mnkr samt att det särskilda investeringsbidraget från medlemskommunerna på 2 mnkr som erhållits i kommunbidragen kan användas i sin helhet. Det positiva resultatet innebär även att det egna kapitalet helt återställs efter 2016 års negativa resultat och uppgår med detta till 11,9 mnkr.

Verksamhetens intäkter

Årets omsättning uppgick till 131,9 mnkr jämfört med 127,3 mnkr 2016. Kommunbidragen är förbundets största intäkt och uppgick till 124 mnkr. Medlemsfinansiering av förbundets totala kostnader uppgår till 95,3 %. Verksamhetens intäkter uppgår till 7,9 mnkr och överstiger budget med ca 1,5 mnkr. Under våren kom ett glädjande besked om att förbundet fick rätt i sin överklagan mot Fora avseende återbetalningen av den kollektivavtalade sjukförsäkringen AGS-KL samt för avgiftsbefrielseförsäkringen för 2004 års inbetalda premier på 440 tkr. Återbetalningen kom i juni och är en förklarande orsak till intäktsökningen bland verksamhetens intäkter. Högre intäkter finns även från försäljning av utbildning då förbundet sålt fler utbildningar till förbundets medlemskommuner och företag. Intäkterna för larm är högre för både automatlarm och IVPA-larm, vilket även återspeglas i en ökad uttryckningskostnad på kostnadssidan. Högre intäkter finns även från vägsaneringar (externa arbeten) och för försäljning av verksamhet (hämtning i terräng, brandvakt, lyfthjälp). Bidraget för pensioner blev för året något högre

då skuldförändringen ökat inom särskild avtalspension (SAP) och medför på så vis en något högre kompensation från Östersunds kommun. Försäljningar av uttjänata fordon och utrustning har också genererat något högre intäkter än budgeterat.

Lägre intäkter finns under posten tillsyner och tillstånd där intäkterna för tillsyner motsvarar 70% av budgeterat men kompenseras något av högre intäkter för tillstånd LBE av fler tecknade avtal. Lägre intäkter finns även från restvärdesräddning (externa arbeten) och inom utbildningsbidragen från MSB då färre personer än budgeterat gått utbildningar under året.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till 123,9 mnkr vilket är 681 tkr högre än budgeterat för året. För tjänsteköp och köp av SOS-alarm ligger kostnaderna för året i nära paritet med budget. Lägre kostnader finns totalt inom personalkostnader där de främsta positiva budgetavvikelserna berör beredskapsersättning, utbildning C-körkort och timlöner utbildning. Inom månadslön finns högre kostnader för ökning av semesterlöneskuld och lägre kostnader av vakant tjänst inom Metod- och taktikavdelningen samt av fördröjd rekrytering av kommunikatorstjänsten. Högre personalkostnader har även uppstått för vikarier, utryckning, övertid, fyllnadslön, OB-ersättning, timlön övning och materialvård samt för bilersättningar.

Inom lokalkostnaderna finns högre kostnader för lokalhyror, lokalvård och av oförutsedda underhållsåtgärder samt av olika byggåtgärder på övningsområdet Furulund. Lägre kostnader finns

främst för energi och vatten och avlopp. För förbundets fordon är kostnaderna högre för främst reparation och underhåll, planerad service, fordonsanpassningar, däck och diesel och lägre för leasing och bensin. Inom driftkostnader är det främst kostnader för telefoni, tryckkärlsbesiktningar, skyddskläder, underhåll av maskiner, räddningsmaterial, trafikolycksverktyg och IT-program som ligger högre än budget.

Avskrivningar

Avskrivningskostnaderna uppgår till 5 506 tkr, vilket är 73,6 tkr lägre än budget då några av årets investeringar är pågående eller överflyttade för genomförande under 2018.

Finansnetto

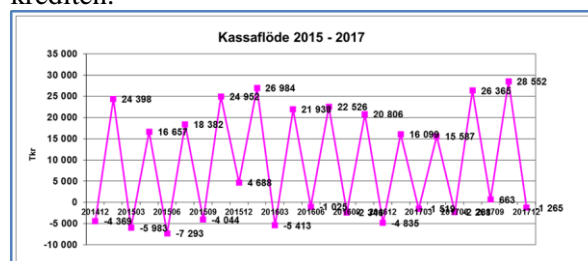
Finansnettot uppgår till 598,8 tkr, vilket är 118,4 tkr högre än budget. Utfallet beror på högre finansiella kostnader för pensionsskulden och bankkostnader.

Driftredovisning

(Tkr)	Bokslut 2017-12-31	Budget 2017	Bokslut 2016-12-31
Intäkter			
Tillsyn & tillstånd	756,5	806,0	486,8
Automatlarm	3 251,9	2 630,0	3 150,5
Externa arbeten	434,6	300,0	365,2
IVPA	630,7	600,0	804,3
Utbildning	940,9	650,0	767,6
Försäljning av verksamhet	325,7	248,0	314,8
Medlemsbidrag	122 679,0	122 679,0	118 960,0
Bidrag pensioner	1 352,2	1 334,0	1 612,5
Övriga bidrag	137,6	160,0	188,3
Övriga intäkter	1 483,5	1 048,3	649,1
Intäkter totalt	131 992,5	130 455,3	127 299,0
Kostnader			
Tjänsteköp	1 707,7	1 726,0	1 815,8
SOS-alarm	1 893,7	1 820,8	1 825,3
Personalkostnader	92 356,6	92 800,2	91 720,4
Lokalkostnader	14 498,3	14 277,5	14 334,7
Fordonskostnader	3 979,8	3 579,8	3 649,1
Driftkostnader	9 539,9	9 090,0	10 134,4
Avskrivningskostnader	5 506,9	5 580,6	5 337,6
Finansnetto	598,8	480,4	283,9
Kostnader totalt	130 081,7	129 355,3	129 101,2
Nettoresultat	1 910,8	1 100,0	-1 802,2

Likviditet

Förbundets likviditet har stärkts av årets positiva resultat samt av färre genomförda investeringar. Nyttjande av checkkrediten har dock även krävts under 2017 i slutet på varje kvartal. I diagrammet visas kassaflödet för åren 2015 till 2017 och nyttjandet av förbundets checkkredit. Kommunbidragen betalas i förskott varje kvartal som avspeglas i topparna i kassaflödesdiagrammet. Nyttjandet av checkkrediten sker i slutet av varje kvartal och har i snitt 2015-2017 varit ca 2,7 mnkr i lån. Förbundets målsättning de kommande åren är att kontinuerligt stärka likviditeten för att på sikt komma ifrån användandet av checkkrediten.

Balanskravsresultat

Med årets positiva resultat på 1,9 mnkr återställer förbundet det egna kapitalet som minskades av 2016 års minusresultat på -1,8 mnkr. Enligt KL 8 kap ska ett redovisat underskott återställas senast tre år efter det att det negativa resultatet uppstått om inte synnerliga skäl finns. Direktionen har godkänt att i balanskravsutredningen åberopa synnerliga skäl då underskottet bestod i avgångsersättning till föregående förbundschef och som i redovisningssammanhang kan betraktas som en omstruktureringskostnad av engångskaraktär samt att förbundet dessutom genom positiva resultat under åren 2012-2015 totalt tillfört det egna kapitalet med +5,9 mnkr. Efter årets resultat uppgår det egna kapitalet återigen till 11,9 mnkr.

Balanskravsutredning	(Tkr)
Årets resultat	1 910
- Realisationsvinster	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 910
Balanskravsunderskott från tidigare år	-1 802
Åberopa synnerliga skäl enl 8 kap 5 b § kommunallagen	1 802
Balanskravsresultat att regleras	0

Investeringsredovisning

För 2017 erhöll förbundet 2 mnkr extra i form av ett särskilt riktat investeringsbidrag från medlemskommunerna vilket medförde en utökning av investeringsbudgeten till 7,5 mnkr jämfört med 5,5 mnkr 2016. Vid ägarsamrådet den 31 maj togs emellertid ett beslut om att tillåta en reservation på 800 kr av det riktade investeringsbidraget för att eventuellt få nyttjas till ökade lönekostnader då det nya RiB-17 avtalet innebar högre ersättningskostnader för förbundet. Årets positiva resultat innebar emellertid att reserveringen ej behövde verkställas utan pengarna kunde återgå som investeringsmedel i sin helhet. Av årets förbrukande investeringspengar på totalt 3 940 tkr har tre begagnade brandbilar (BAS 1:or) köpts in från Storstockholms Brandförsvärsförbund varav en utbildningsbil, en till stationen i Nälden och till stationen i Bispgården. En begagnad pickup och en VW syncro har införskaffats till Bispgården respektive Gällö. Till stationen i Östersund har förbundet inom det nya terrängfordonsprojektet införskaffat en Toyota, en Polaris sexhjulning och en stor släpvagn. Projektet väntas bli färdigt under 2018. Tre leasingbilar har köpt ut och vid nyår fick Strömsund en bättre begagnad tankbil. Till Furulund har det köpts en begagnad container som är den första delen till ett nytt containersystem för rökdykning som planeras bli klart under 2018. Under 2017 gjordes det uppgraderingar av räddningsmaterial på Brunflo stations skärsläckare och på testutrustningen i rökskyddsverkstaden.

Till Rätan station införskaffades en carport. Av årets planerade investeringar utgår teknik för körsimulator och pumpar samt att pågående och ej genomförda investeringar slutförs under 2018.

Investeringar (Tkr)	Utfall 2017	Budget 2017
Pickup Bispgården & VW Synro Gällö	219	265
Tankbil Strömsund	782	600
Tankbil Svenstavik, anskaffas 2018	0	600
Tankbil Stugun, anskaffas 2018	0	1 200
Projekt terrängfordon Östersund; Toyota, Polaris sexhjulning och stor släpvagn	1 146	1 500
BAS 1 utb.bil	399	375
BAS 1 Nälden	393	375
BAS 1 Bispgården	369	375
Styrcontainer Furulund, flyttas till 2018	20	1 000
Byte av teknik RC, flyttas till 2018	0	200
Utköp leasingfordon	318	360
Körsimulator – utgår!	0	400
Pumpar – utgår!	0	100
Räddningsmaterial, uppgradering teknik rökskyddsverkstad och Carport till Rätan station	295	150
Summa	3 940	7 500
Disponering 2018 av kvarvarande investeringsmedel;		
Tankbil Svenstavik	500	
Tankbil Stugun	850	
Styrcontainer Furulund	980	
Projekt terrängfordon	354	
Byte av teknik RC	200	
Ettapp 2 investering Furulund	676	
Totalt	7 500	

Redovisningsprinciper

Allmänt

Den kommunala redovisningslagen stadgar bland annat att bokföring och redovisning ska ske enligt god redovisningssed. Innebörden i detta bestäms och utvecklas genom nya och förändrade rekommendationer och lagar eller genom att ny praxis uppstår. Förutom att redovisningen ska vara rättvisande finns övriga vägledande principer såsom försiktighets- och öppenhetsprincipen. Årsredovisningen är upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning. Förbundet följer i all väsentlighet rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Vissa avvikelser förekommer och är omnämnda nedan.

Jämförelsestörande poster

Särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och /eller finansieringsanalysen. Som jämförelsestörande betraktas betydande poster som är sällan förekommande.

Materiella anläggningstillgångar

Den ekonomiska livslängden för en anläggningstillgång ska uppgå till minst tre år och anskaffningsvärdet till minst ett basbelopp. Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för planenliga avskrivningar det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Avskrivning börjar när anläggningarna tas i bruk. Komponentavskrivning tillämpas fr.o.m 2017 för tillgångar där skillnaden i värdeförbrukningen av betydande komponenter är väsentlig. Avskrivningstiderna som följs är med utgångspunkt från RKR:s idéskrift om avskrivningar. Följande avskrivningstider tillämpas:

- IT-utrustning 3-5 år.
- Maskiner 5-10 år.
- Inventarier 10-20 år.
- Räddningsmaterial och kommunikationsutrustning 10-20 år.
- Brand- och räddningsfordon (tunga fordon) 10-20 år.
- Terrängfordon, pickups, personbilar (lätta fordon) och släpvagnar 5-10 år.

Periodisering

I allt väsentligt har kostnader och intäkter hänförliga till redovisningsåret bokförts som sådana, det vill säga periodiserats. Fordringar har

upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar har värderats till lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet. Kundfordringar äldre än ett år har värderats. Kravåtgärder fullföljs även beträffande nedskrivna kundfordringar.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden, det vill säga skulden till personalen för sparade semesterdagar och okompenserad övertid redovisas som kortfristig skuld. I skulden ingår även arbetsgivaravgifter.

Pensionsskuld

Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som Jämtlands Räddningstjänstförbund har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt åter-finns under raderna avsättningar för pensioner och kortfristiga skulder. Under avsättningar redovisas även pensionsskuldökningen för den del av utryckningspersonalen som har SAP-avtal. Dessa har rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Denna pensionsrätt inarbetas löpande av personalen och kostnadsförs enligt beräkningar gjorda av förbundets pensionsadministratör KPA. Skuldökningen redovisas under verksamhetens kostnader förutom den finansiella delen som redovisas under finansiella kostnader. Pensionsrätt som inarbetats före 2004 och som vid förbandsbildningen övergick till anställning i Jämtlands Räddningstjänstförbund bekostas av medlemskommunerna. Detta innebär att förbundets pensionsskuld redovisas helt och hållet i balansräkningen.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser

Rekommendationen RKR 17 Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser normerar hur pensionsförpliktelser skall värderas i den kommunala redovisningen. KPA:s beräkning (RIPS 17) har använts för att ta fram skuldens storlek.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Förbundet följer inte RKR:s rekommendation 13.2 kring redovisning av hyres-/leasingavtal då samtliga avtal har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.

Långfristiga skulder

Under långfristiga skulder redovisas reverslån för övertagna tillgångar mot tillkomna medlemskommuner. Lånen löper på tio års amorteringstakt.

Balansräkning

(Tkr)	Not	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Anläggningstillgångar			
Maskiner & inventarier	3	38 725,4	39 647,5
Finansiella anläggningstillgångar	7	12 151,3	12 150,1
Summa anläggningstillgångar		50 876,7	51 797,6
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	8	40 573,4	43 477,3
Kassa & Bank	9	-1 168,7	-4 735,9
Summa omsättningstillgångar		39 404,7	38 741,4
Summa tillgångar		90 281,4	90 539,0
Eget kapital			
Eget kapital	10	11 906,9	9 996,1
- därav periodens resultat		1 910,8	-1 802,2
Avsättningar			
Avsättningar	11	22 140,6	21 344,1
Skulder			
Långfristiga skulder	12	6 417,3	7 573,9
Kortfristiga skulder	13	49 816,5	51 624,8
Summa skulder		56 233,8	59 198,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		90 281,4	90 539,0

Ekonomisk ställning

	2017	2016	2015	2014	2013
Verksamhetens intäkter	7,9	6,7	9,1	6,7	8,1
Verksamhetens kostnader	-123,9	-123,4	-117,9	-95,6	-95,7
Avskrivningar	-5,5	-5,3	-5,1	-4,2	-3,7
Verksamhetens nettokostnader	-121,5	-122,0	-113,9	-93,1	-91,3
Kommunbidrag	124,0	120,5	117,0	94,3	94,5
Finansnetto	-0,6	-0,3	-0,4	-0,3	-2,0
Årets resultat	1,9	-1,8	2,6	0,8	1,2
Omsättning	131,9	127,3	126,1	101,0	102,7
Medlemsfinansiering	95,3%	93,4 %	94,7 %	93,3%	92,0%
Soliditet	13,2%	11,0%	13,0%	10,5%	10,5%
Balansomslutning	90,3	90,5	90,6	74,4	65,9
Investeringar	4,5	5,4	6,7	3,7	8,0
Eget kapital	11,9	10,0	11,8	7,7	6,9

År 2013 och 2014 gäller beloppen kommunerna Östersund, Krokom, Strömsund, Berg, Bräcke och Ragunda. År 2015 tillkom Härjedalen som medlems-kommun.

Finansieringsanalys

(Tkr)	Not	Bokslut 2017	Bokslut 2016
<u>Löpande verksamhet</u>			
Periodens resultat	10	1 910,8	-1 802,2
Inbetalning eget kapital		0,0	0,0
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar	3	5 506,9	5 337,6
Gjorda avsättningar	11	796,5	658,6
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>			
Förändring kortfristiga fordringar	8	2 903,9	-9 368,5
Förändring kortfristiga skulder	13	-1 808,3	2 224,8
Kassaflöde från löpande verksamhet		9 309,8	-2 949,7
<u>Investeringsverksamhet</u>			
Investering i materiella anläggningstillgångar	3	-4 584,8	-5 467,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-4 584,8	-5 467,0
<u>Finansieringsverksamhet</u>			
Nyupptagna lån		0,0	0,0
Ökning/minskning långfristiga fordringar	7	-1,2	34,8
Ökning/minskning långfristiga skulder	12	-1 156,6	-1 156,6
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-1 157,9	-1 121,8
Periodens kassaflöde	9	3 567,2	-9 538,6
Likvida medel vid årets början	9	-4 735,9	4 802,7
Likvida medel vid periodens slut	9	-1 168,7	-4 735,9

Noter

(Tkr)		Bokslut 2017-12-31	Bokslut 2016-12-31
Not 1. Verksamhetens intäkter			
	Taxor och avgifter	4 465,2	4 038,5
	Hyror och arrenden	110,9	144,0
	Bidrag	410,6	370,3
	Försäljning	1 800,5	1 189,9
	Övriga intäkter	1 174,2	983,9
	Summa	7 961,3	6 726,6
Not 2. Verksamhetens kostnader			
	Köp av verksamhet	1 872,7	2 034,1
	Köp av SOS	1 893,7	1 825,3
	Löner och ersättningar	64 272,7	62 317,2
	Sociala avgifter	19 956,2	19 308,9
	Pensionskostnader	5 973,3	6 266,4
	Övriga personalkostnader	2 154,4	3 832,9
	Lokalkostnader	14 498,3	14 334,7
	Leasingkostnader	309,5	449,7
	Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	4 357,8	4 476,0
	Kontorsmaterial och trycksaker	95,3	67,9
	Reparationer och underhåll av maskiner och inventarier	2 290,4	2 243,2
	Diverse främmande tjänster	1 434,3	1 549,1
	Tele-, IT-kommunikation och postbefordran	2 041,9	2 065,1
	Försäkringsavgifter och riskkostnader	781,3	694,0
	Fordonskostnader	1 473,3	1 293,2
	Övriga verksamhetskostnader	570,9	721,9
	Summa	123 976,0	123 479,7
Not 3. Maskiner, inventarier och fordon			
	Ingående anskaffningsvärde	87 123,5	81 656,5
	Periodens anskaffning	3 940,8	5 467,0
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	91 064,3	87 123,5
	Ingående avskrivningar	-47 476,0	-42 138,4
	- Periodens avskrivningar	-5 506,9	-5 337,6
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-52 982,9	-47 476,0
	Pågående investeringar	643,9	0,0
	Bokfört värde för inventarier	50 876,7	39 647,5
Not 4. Kommunbidrag			
		Ägar- andel	
	Berg	10,44%	12 808,0
	Bräcke	8,23%	10 096,0
	Härjedalen	18,47%	22 659,0
	Krokom	14,27%	17 506,0
	Strömsund	13,66%	16 758,0
	Ragunda	8,07%	9 900,0
	Östersund	26,86%	32 952,0
	Östersund, Särskild ålderspension	-	1 352,2
	Summa	100 %	124 031,2
			120 572,5

(Tkr)	Bokslut 2017-12-31	Bokslut 2016-12-31
Not 5. Finansiella intäkter		
Ränta, likvida medel	0,5	3,7
Summa	0,5	3,7
Not 6. Finansiella kostnader		
Ränta på lån	6,7	19,2
Ränta på pensionskostnader	560,4	232,7
Bankkostnader och övrig räntekostnad	32,2	35,7
Summa	599,3	287,6
Not 7. Finansiella anläggningstillgångar		
Långfristig fordran särskild avtalspension ÖSD	12 151,3	12 150,1
Summa	12 151,3	12 150,1
Not 8. Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	32 039,9	31 419,9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5 745,6	8 459,8
Momsfordran	830,5	1 366,2
Skattekonto	606,5	558,2
Övrigt	1 350,9	1 673,2
Summa	40 573,4	43 477,3
Not 9. Likvida medel		
Handkassor	96,5	73,6
Koncernkonto, Östersunds kommun	-1 265,2	-4 809,5
Summa	1 168,7	-4 735,9
Not 10. Eget kapital		
Ingående eget kapital	9 996,1	11 798,3
Årets resultat	1 910,8	-1 802,2
Utgående eget kapital	11 906,9	9 996,1
Not 11. Avsättningar		
Ingående avsättning	21 344,1	20 685,6
Pensionsutbetalningar	-1 375,0	-1 403,0
Nyintjänad pension	1 586,0	1 758,0
Ränte- och basbeloppsuppräknings	451,0	187,0
Förändring av löneskatt	156,0	127,5
Övrig post	-21,5	-11,0
Utgående avsättning	22 140,6	21 344,1

(Tkr)	Bokslut 2017-12-31	Bokslut 2016-12-31
Not 12. Långfristiga skulder		
Långfristig skuld Ragunda	157,1	270,3
Långfristig skuld Härjedalen	6 260,3	7 303,7
Summa	6 417,4	7 574,0
Not 13. Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	4 981,2	7 415,7
Övriga kortfristiga skulder	377,8	315,8
Personalens källskatt	1 711,0	1 665,7
Skatteskulder	293,2	231,8
Semester & löneskuld, komptid inkl sociala avgifter*	3 611,8	4 204,6
Upplupna sociala avgifter	1 652,6	1 604,0
Pensionspremie avgiftsbestämd avtalspension	3 884,4	3 613,5
Kortfristig del av långfristig skuld till medlemmar	1 156,6	1 156,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32 147,9	31 417,1
Summa	49 816,5	51 624,8
* Återstående skuld av avgångsersättning inklusive sociala avgifter.	543,9	1 476,4

Årsredovisningen 2017 är fastställd vid direktionmöte 2018-03-14

Revisionsberättelse 2017

Revisorerna i Jämtlands Räddningstjänstförbund

Till
Kommunfullmäktige i:
Östersunds kommun
Krokoms kommun
Strömsunds kommun
Bergs kommun
Bräcke kommun
Ragunda kommun
Härjedalens kommun

Revisionsberättelse för år 2017

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-1560) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen Jämtlands Räddningstjänstförbund i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen uppställt och att det ekonomiska målet i budgeten för 2017 om ett resultat på 1,1 mnkr uppfylls. I och med att förbundet redovisar ett överskott med ca 1,9 mnkr täcks 2016 års underskott på -1,8 mnkr, vilket innebär att det egna kapitalet är återställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi återoppar bifogade rapporter.

Östersund 2018-03-20

Christer Jonsson

Melker Kjellgren

Kjell Brickman

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Granskning av årsredovisning 2017
- Granskning av hyresavtal - Uppföljning
- Granskning av delårsrapport 2017-08-31

Jämtlands Räddningstjänstförbund

063-14 80 00, Fax 063-14 80 05

info@rtjamtland.se

www.rtjamtland.se

Besöksadress: Fyrvallavägen 4, Östersund

Postadress: Box 71, 831 21 Östersund

Organisationsnummer: 222000-1560